

UOHSX00H0ZR5

Spisová značka: ÚOHS-O0310/2016/TS
Číslo jednací: ÚOHS-00110/2023/461

Vyřizuje:
Nový

Brno 2. 1. 2023

Vážení,

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) si Vás dovoluje informovat, že ke dni 1. 1. 2023 nabyl účinnosti **zákon č. 359/2022 Sb., jímž se mění zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití**, ve znění pozdějších předpisů. Poněvadž Vaši členové mohou jakožto odběratelé zemědělských produktů a potravinářských výrobků nově spadat pod osobní rozsah tohoto novelizovaného zákona, dovoluujeme si Vás oslovit s prosbou o předání následujících informací.

Novelizovaný zákon lze rozčlenit na dvě hlavní části: zaprvé se jedná o definování tzv. zvláštní odpovědnosti odběratelů výše uvedených produktů a zadruhé jde o zákaz konkrétně vyjmenovaných nekalých obchodních praktik těchto odběratelů.

Pokud jde o zvláštní odpovědnost odběratelů, ta nově zavazuje kupující zemědělských produktů a potravinářských výrobků již od dosažení ročního obrátu ve výši 2 mil. EUR, tedy kupující s obratem přibližně 48 mil. Kč. Tito odběratelé se musí zdržet všech jednání, která jsou zákonem zakázána, a to vůči svým dodavatelům, kteří nedosahují předmětné obrátové hranice. Zákon takové dodavatele považuje za slabší smluvní stranu zasluhující veřejnoprávní ochranu. Zákon nicméně stanoví celkem pět základních obrátových pásem, v jejichž rámci jsou chráněni dodavatelé až do ročního obrátu ve výši 350 mil. EUR, a to vždy proti jednání obrátově silnějšího odběratele. Obrat bude počítán za celé podnikatelské seskupení, z čehož mj. vyplývá, že dodavatelé tvořící nadnárodní koncerny povětšinou nebudou požívat ochranu.

Druhá stěžejní část zákona vymezuje povinnosti silnějších odběratelů a zakazuje určitá, v zákoně vyjmenovaná jednání těchto odběratelů vůči slabším dodavatelům. Klíčovou povinností odběratele vůči svým slabším smluvním stranám je uzavírání pouze písemných smluv, které obsahují povinné

náležitosti (§ 3b novelizovaného zákona). V těchto smlouvách musí být také sjednána lhůta splatnosti nejvýše 30 dnů ode dne doručení faktury.

Co se pak týče zákazu nekalých obchodních praktik, k těm patří různorodé formy jednání odběratele, která se odchyľují od poctivého obchodního styku. Například se jedná o sjednávání smluvních podmínek vytvářejících výraznou nerovnováhu práv a povinností smluvních stran, získání platby nebo slevy bez přiměřeného protiplnění, vyžadování platby, která nesouvisí s nákupem nebo prodejem produktů, a řada dalších. Úplný výčet zakázaných praktik je uveden v § 4 novelizovaného zákona. Porušení povinností ze zákona je přestupkem, za který lze uložit pokutu až do výše 10 % z čistého obrátu odběratele za poslední ukončené účetní období.

Subjekty v zemědělském a potravinovém řetězci nyní mají podle přechodného ustanovení novelizovaného zákona dvanáct měsíců na to, aby upravily dosavadní smlouvy a uvedly je do stavu požadovaného zákonem. U nově sjednávaných smluv již však plně platí nová právní úprava, stejně jako u případného uplatňování zakázaných praktik v praxi.

Metodickým orgánem poskytujícím odbornou pomoc a výklad k zákonu o významné tržní síle a nekalých obchodních praktikách je Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. V případě potřeby se Vaši členové mohou obracet na tyto kontakty:

Internetové stránky Úřadu - www.uohs.cz, záložka Významná tržní síla:

- zde jsou zveřejňovány metodiky a výkladová stanoviska k jednotlivým ustanovením zákona
- zde jsou rovněž zveřejňovány veškeré aktuality týkající se agendy nekalých obchodních praktik

Podatelna Úřadu - posta@uohs.cz

- zde lze zasílat veškeré žádosti o vydání výkladového stanoviska či jiné dotazy
- využít lze také datovou schránku Úřadu - **ID datové schránky: fs2aa2t**

Ředitelka Odboru metodiky a kontroly tržní síly Mgr. Jana Zmeškalová:

- jana.zmeskalova@uohs.cz
- na tento e-mail lze zasílat poptávku po proškolení, příp. jiných odborných konzultacích

V příloze tohoto dopisu Vám současně posíláme úplné znění zákona č. 395/2009 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2023.

Dále Vás Úřad žádá o spolupráci při **dotazníkovém šetření Evropské komise** k nekalým obchodním praktikám. Jedná se v pořadí již o třetí dotazník k této problematice, přičemž šetření mapující incidenci konkrétních nekalých obchodních praktik v Evropské unii představuje pro Evropskou komisi zpětnou vazbou ohledně vymáhání práva nekalých obchodních praktik a Vaše zkušenosti mohou v tomto směru přinést pro Evropskou komisi zásadní podněty. Dotazník, jehož vyplnění

zabere přibližně 15 minut, je dostupný na internetové stránce https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/3rd_survey_UTPs, a to do 15. 3. 2023.

Děkuji velmi za spolupráci.

S pozdravem

Mgr. Jana Zmeškalová
ředitelka
Odbor metodiky a kontroly tržní síly